

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
MINISTARSTVO ZA OBRAZOVANJE, NAUKU, KULTURU I SPORT
PEDAGOŠKI ZAVOD ZENICA

PLAN I PROGRAM OBUKA

NASTAVNIKA, STRUČNIH SARADNIKA, SARADNIKA I DIREKTORA

ZENICA, JULI 2023. GODINE

UVOD

Savremeno društvo je društvo koje uči, a nastavnik nije zanatlija čiji je zadatak ostvarivanje tuđih ideja, već se od nastavnika očekuje da bude kreativan, refleksivan, kritički orijentisan profesionalac, nastavnik akcijski istraživač, a od škole da bude u isto vrijeme mjesto učenja kako djece, tako i odraslih.

(Maksimović, 2012; Freire, 1993; Stoll & Fink, 2000).

U osnovi, stručno usavršavanje je proces unapređivanja nastavnikovih vještina i kompetencija potrebnih za ostvarivanje izvrsnih obrazovnih rezultata učenika (Hassel, 1999). U modernim društvima, očekivanja od nastavnika su velika. Oni moraju biti stručni u jednom ili više predmeta (akademsko obrazovanje), kao profesionalci oni moraju da postupaju autonomno, da stalno unapređuju svoja znanja i sposobnosti, upotpunjuju svoje predmetne ekspertize s pedagoškim sposobnostima uključujući i motivaciju za učenje, kreativnost, saradnju, razumijevanje socijalnog konteksta obrazovanja, da imaju razumijevanje pedagoškog potencijala tehnologije i da razvoj sposobnosti integrišu u proces držanja nastave, da znaju da integrišu principe doživotnog učenja u proces držanja nastave i učenja, da istražuju i unapređuju vlastitu praksu. Sve navedeno je uslov za uspješnog nastavnika praktičara, koji će doprinijeti sistematskom preispitivanju prakse i stručnom usavršavanju

Stručno usavršavanje nastavnika i stručnih saradnika predstavlja cjelovit razvoj ličnih i profesionalnih ciljeva, u skladu s vlastitim potrebama, potrebama nauke i profesije, kao i u skladu s promjenama i potrebama društva, a sve u pravcu ostvarivanja određenog cilja i postizanja što efikasnijih rezultata u radu. Stručno usavršavanje je složen proces, a ovisi od ličnosti pedagoškog radnika, počinje bazičnim obrazovanjem, zatim koji traje kroz praksu, odnosno za vrijeme nastavnikovog rada u školi, a i van nje, kada on usavršava svoj rad, proširuje svoje uloge i time postiže bolje efekte u svom radu. Ono se sastoji u usvajanju, sticanju novih znanja, u jačanju i sticanju vještina, stavova, a zavisi od samog nastavnika, zatim otvorenosti škole prema drugim institucijama usavršavanja, kao i od toga da li nastavnik aktivno učestvuje u procesu usavršavanja.

Nastavnici, stručni saradnici i saradnici osnovnih i srednjih škola i odgajatelji u domu učenika su obavezni da se stručno usavršavaju s ciljem praćenja razvoja određene naučne discipline, pedagoške teorije i prakse, produbljivanja i sticanja novih znanja i njihove praktične primjene u radu. Oblici stručnog usavršavanja mogu biti individualni i kolektivni. Nosioци stručnog usavršavanja su škole, domovi učenika, visokokoškolske ustanove za obrazovanje nastavnika, stručnih saradnika i saradnika, Pedagoški zavod i Ministarstvo.

U skladu s Pravilnikom o polaganju stručnog ispita i kontinuiranom stručnom usavršavanju nastavnika, stručnih saradnika i saradnika osnovnih i srednjih škola i odgajatelja u domu učenika (Službene novine Zeničko-dobojskog kantona, broj: 3/20) i Godišnjim planom rada Pedagoškog zavoda kontinuirano tokom školske godine se provodi individualno i kolektivno stručno usavršavanje nastavnika, stručnih saradnika, saradnika i direktora osnovnih i srednjih škola i odgajatelja u domu učenika putem organizovanja seminara, obuka i drugih podesnih oblika rada.

Teme u planu i programu obuka su podijeljene u dva dijela:

I DIO – Teme definirane na prijedlog stručnih aktiva nastavnika, stručnih saradnika i direktora

II DIO – Teme definirane na prijedlog stručnih savjetnika za oblast obrazovanja.

KOMPETENCIJE

Br.	Kompetencije
K1	kompetencije za učenje i podučavanje
K2	kompetencije za podršku i razvoj djeteta
K3	kompetencije za komunikaciju i saradnju
K4	kompetencije za uže stručnu oblast
K5	kompetencije za planiranje, upravljanje i evaluaciju rada odgojno-obrazovnih ustanova

PRIORITETNE OBLASTI

Br.	PRIORITETNE OBLASTI
1.	Primjena inkluzivnog i demokratskog pristupa u odgoju i obrazovanju u cilju obezbjeđivanja kvalitetnog obrazovanja za sve (individuizacija i diferencijacija, pružanja dodatne podrške učenicima iz osjetljivih grupa, rad za nadarenim učenicima, prevencija napuštanja obrazovanja).
2.	Zaštita i očuvanje mentalnog zdravlja nastavnika i stručnih saradnika.
3.	Jačanje odgojne uloge škole u pravcu razvoja interkulturalnog obrazovanja, podrške razvoju ličnosti učenika, formiranja vrijednosnih stavova, razvijanja prevencije nasilja, diskriminacije, zlostavljanja i zanemarivanja.
4.	Unapređivanje pedagoških, psiholoških, didaktičkih i stručnih – predmetno metodičkih znanja zaposlenih u obrazovanju.
5.	Metodika rada s učenicima kojom se podstiče razvoj funkcionalnih znanja, vještina i stavova i kojima je potrebna dodatna obrazovna podrška.
6.	Unapređivanje digitalnih kompetencija i upotrebe informaciono-komunikacijskih tehnologija u realizaciji odgojno-obrazovnog procesa.
7.	Unapređenje kompetencija direktora odgojno-obrazovnih ustanova u procesu planiranja, realizacije i evaluacije efekata kvaliteta rada škole, kao i razvijanje kompetencija za prilagođavanje i upravljanje promjenama kao osnovom za poboljšanje.

I DIO

TEME DEFINIRANE NA PRIJEDLOG NASTAVNIKA, STRUČNIH SARADNIKA I DIREKTORA

NAZIV OBUKE: ODGOJNA DIMENZIJA NASTAVE I ŠKOLE

CILJ OBUKE:

Aktualizirati odgojnu dimenziju nastave i škole u kontekstu savremenih izazova učenika, roditelja i nastavnika. Osnažiti polaznike obuke za kontinuirano odgojno djelovanje u nastavi i školi.

Br.	Sadržaj/teme
1.	Odgojna nastava i svrha odgoja i obrazovanja u nastavnom procesu
2.	Položaj i uloga nastavnika nekad i danas u očima društva
3.	Etički/moralni odgoj u školi
4.	Etičke vrijednosti nastavnika, stručnih saradnika, roditelja, učenika
5.	Uloga i značaj nastavnika/razrednika i stručnih saradnika u odgojnoj nastavi , odjeljenju, školi, zajednici
6.	Važnost savjetodavnog rada - inovativne metode i tehnike savjetodavnog rada nastavnika/stručnih saradnika
7.	Poticanje digniteta i integriteta nastavnika/razrednika/stručnih saradnika
8.	Poticanje individualnih snaga i vrlina kod djece/učenika i njihovih roditelja
9.	Odgojno-obrazovni karakter ekskurzija, izleta i posjeta

NAZIV OBUKE: RAZVOJ ŽIVOTNIH VJEŠTINA DJECE I MLADIH

CILJ OBUKE:

Osposobiti polaznike za razvijanje kompetencija za podršku i razvoj djeteta u kontekstu razvoja pozitivnih životnih vještina djece i mladih modalitetima primjerenim uzrastu djece i mladih, njihovih razvojnih izazova i jačanja socijalno-emocionalnih kompetencija.

Br.	Sadržaj teme
1.	Razvojni problemi djece i mladih (strah, strepnja, anksioznost, krivnja, dosada, nedostatak koncentracije i pažnje, bijes, trauma, ovisnosti, agresivnost i agresivno ponašanje...)
2.	Emocije i reakcije na stres u školi i porodici
3.	Socijalni pritisak/socijalna facilitacija i inhibicija u školi
4.	Jačanje socijalno-emocionalnih kompetencija – empatija kod djece i odraslih
5.	Jačanje samopouzdanja (osvrt na moralne dileme, adolescentske krize, samoaktualiziranu ličnost...)
6.	Kreativnost kao stvaralački proces
7.	Poticanje prosocijalnog ponašanja
8.	Slobodno vrijeme učenika (sport, ples, crtanje – moć mašte i pokreta za razvoj učenika)
9.	Uloga roditelja, škole i okoline/zajednicu u pružanju pomoći djeci i mladima

NAZIV OBUKE:**ZNAČAJ KOMUNIKACIJE U ODGOJNO-OBRAZOVNOM RADU****CILJ OBUKE:**

Unaprijediti interakcijsko-komunikacijske kompetencije polaznika u cilju izgradnje dobrih međuljudskih odnosa između svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa i uspješnog rješavanja kompleksnih problema.

Br.	Sadržaj/teme
1.	Interakcijsko - komunikacijski aspekt odgoja
2.	Faktori uspješnog međuljudskog odnosa (socijalna percepcija, emocionalni stavovi, empatija)
3.	Karakteristike interpersonalne komunikacije u nastavnom procesu (verbalna – neverbalna komunikacija...)
4.	Načini i stilovi komunikacije u školi
5.	Komunikacija i rješavanje kompleksnih problema u školi (konflikti, svađe...)
6.	Komunikacija između svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa
7.	Komunikacija s roditeljima

**NAZIV OBUKE:
MOTIVACIJA UČENIKA ZA UČENJE**

CILJ OBUKE:

Osposobiti polaznike za razumijevanje uloge i značaja motivacije kao sastavnog dijela nastave za uspješno učenje i podučavanje, kao i ovladavanje osnovnim motivacijskim tehnikama u nastavi.

Br.	Sadržaj/teme
1.	Rad nastavnika i stručnih saradnika na podršci i motivaciji učenika za učenje s ciljem sticanja znanja (intrinzična motivacija)
2.	Motivacijske tehnike u razredu i kompetencija nastavnika
3.	Kako učenike zainteresirati za učenje?
4.	Vrednovanje učeničkih postignuća i motivacija učenika
5.	Motivacijske tehnike u nastavi
6.	Motivacijski aspekti izražavanja emocija i doživljaja kroz nastavu
7.	Kreativnost i motiviranost nastavnika u školi

**NAZIV OBUKE:
MEDIJI I ODGOJ I OBRAZOVANJE DJECE**

CILJ OBUKE:

Osvijestiti polaznike o utjecaju medija na odgoj djece i mladih u kontekstu potreba i izazova djece i mladih.

Br.	Sadržaj teme
1.	Savremeni odgoj između tradicije i medija
2.	Društvene mreže i njihov utjecaj na ponašanje i komunikaciju učenika
3.	Utjecaj društvenih mreža na uspjeh učenika
4.	Dopadljivi virtualni svijet – potreba ili izazov
5.	Prevenција ovisnosti o internetu
6.	Medijska/informatička pismenost svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa

**NAZIV OBUKE:
NASTAVNA DISCIPLINA**

CILJ OBUKE:

Osposobiti polaznike da prepoznaju pozitivna učenja o važnosti discipline u nastavi i korištenju funkcionalnih disciplinskih modela zasnovanih na definiranim pravilima, smjernicama i dogovoru.

Br.	Sadržaj teme
1.	Nastava i karakteristike nastave
2.	Odnosi u nastavi (nastavnika – učenik)
3.	Najčešći problemi s disciplinom u nastavi
4.	Pretpostavke pozitivne filozofije o disciplini u nastavi
5.	Korištenje pravila, smjernica, dogovora
6.	Funkcionalni disciplinski modeli
7.	Postupanje u nepredviđenim situacijama/dogovor prekršen

NAZIV OBUKE:

ULOGA I ZNAČAJ PORODICE U ODGOJU DJECE I MLADIH

CILJ OBUKE:

Osvijestiti ulogu i značaj porodice u odgoju i obrazovanju djece i mladih kod polaznika i osposobiti ih za korištenje funkcionalnih modela saradnje/partnerstva između porodice i škole.

Br.	Sadržaj teme
1.	Sistemski pristup razumijevanja porodice
2.	Transformirajući procesi u porodici
3.	Intraobiteljska dinamika u porodici;
4.	Funkcionalna, zdrava porodica i/ili disfunkcionalna porodica
5.	Komunikacija kao kriterij funkcionalnosti porodice
6.	Siromaštvo i razvod kao dezintegrativni faktor porodice
7.	Greške u odgoju
8.	Medijska pismenost roditelja
9.	Pružanje pedagoško-psihološke pomoći djeci i roditeljima (roditeljski sastanci, savjetodavni razgovori...)
10.	Prava, odgovornost i obaveze roditelja - neopravdani zahtjevi i pritisci roditelja (mehanizmi zaštite profesionalnog i ličnog integriteta nastavnika/razrednika, stručnih saradnika, direktora i integriteta škole);
11.	Saradnja/partnerstvo porodice i škole kao faktor uspjeha učenika

NAZIV OBUKE:

PREVENCIJA POREMEĆAJA U PONAŠANJU DJECE I MLADIH

CILJ OBUKE:

Osposobiti nastavnike i stručne saradnike da unaprijede rad na prevenciji poremećaja u ponašanju djece i mladih s ciljem preveniranja, razvoja pozitivnih promjena u ponašanju ali i kreiranja stimulativnog i tolerantnog okruženja u odgojno-obrazovnim ustanovama.

Br.	Sadržaj teme
1.	Škola kao preventivna društvena institucija
2.	Djeca i mladi u socijalnom kontekstu
3.	Djeca i mladi u riziku
4.	Rizična ponašanja (nasilje/cyber nasilje, delinkvencija, zloupotreba interneta i prekomjernoj upotrebi IKT, ovisnosti)
5.	Aspekti prevencije/preventivne intervencije/programi
6.	Preventivne intervencije usmjerene na djecu - vršnjake,
7.	Preventivne intervencije usmjerene na porodicu - roditelje,
8.	Preventivne intervencije usmjerene na školu - nastavnike i stručne saradnike,
9.	Preventivne intervencije usmjerene na zajednicu – institucije lokalne zajednice
10.	Zakonski okvir prevencije poremećaja u ponašanju djece i mladih/programi/protokoli

NAZIV OBUKE:**PLANIRANJE I PROGRAMIRANJE NASTAVNOG PROCESA****CILJ OBUKE:**

Pružiti podršku i osposobiti polaznike za funkcionalno planiranje i programiranje nastavnog procesa u kontekstu promjena paradigme odgoja i obrazovanja.

Br.	Sadržaj teme
1.	Učiteljska samoefikasnost i vođenje razreda
2.	Novi modeli komunikacije u nastavi: diferencijacija i individualizacija
3.	Adekvatna nastavna sredstva
4.	Planiranje i pripremanje za nastavu (primjeri pozitivne prakse)
5.	Učenje usmjereno na učenika
6.	Individualizirani rad s učenicima u kombiniranim odjeljenjima
7.	Prednosti kooperativnog učenja
8.	Metode i tehnike za unapređenje rada
9.	Domaća zadaća – prednost ili mana za školarce?
10.	Bloomova taksonomija i njena primjena
11.	Povezanost/nepovezanost razredne i predmetne nastave
12.	Problemska nastava
13.	Projektna nastava
15.	Prilagođavanje i savremenost nastavnog sadržaja

NAZIV OBUKE:**METODIČKE SPECIFIČNOSTI I PRIMJENA METODIČKIH POSTUPAKA****CILJ OBUKE:**

Podsticati polaznike da na kontinuiranu primjenu različitih metodičkih postupaka u cilju usvajanja novih znanja, kritičkog mišljenja i osamostaljivanju učenika.

Br.	Sadržaj/teme
1.	Nastavni sadržaji koji omogućavaju socijalnu interakciju i razmjenu informacija među sudionicima nastave
2.	RWCT obuka
3.	Škola mišljenja
4.	Pitanja, razine pitanja/zadataka
5.	Nastava izvan učionice (kako koristiti, prilagoditi učenje izvan učionice - muzeji, pozorište, kino, volonterski rad)
6.	Razvoj kritičkog mišljenja i aktivnosti kojima se razvija kritičko mišljenje

NAZIV OBUKE:**INOVATIVNOST I KREATIVNOST U NASTAVNOM PROCESU****CILJ OBUKE:**

Ojačati kapacitete polaznika za pronalaženje, kreiranje i korištenje aktivnih, participativnih i interaktivnih metoda učenja i podučavanja.

Br.	Sadržaj teme
1.	Interaktivno učenje – inovativni način rada u nastavi
2.	Aktivno učenje i primjena stečenih znanja kroz praksu
3.	Motivacijske tehnike u nastavi
4.	Primjena novih tehnika i metoda podučavanja u kombinovanim odjeljenjima
5.	Savremene metode učenja i podučavanja
6.	Inovacije u nastavi
7.	Istraživačke tehnike i instrumenti u nastavi
8.	Podsticanje i razvoj ključnih kompetencija kod učenika u osnovnoj školi

NAZIV OBUKE:
DIGITALIZACIJA U NASTAVNOM PROCESU

CILJ OBUKE:

Profesionalno osnažiti polaznike za primjenu savremenih nastavnih sredstava, metoda i elektronskih servisa u radu s učenicima uz primjenu interneta i osposobiti ih za dalje samostalno napredovanje i istraživanje mogućnosti novih obrazovnih tehnologija.

Br.	Sadržaj/teme
1.	Savremena tehnologija, mediji i digitalni alati u nastavi – uloga i primjena
2.	Funkcionalno korištenje interneta u nastavnim procesima
3.	Učionica u online okruženju – online nastava
4.	Video materijal kao nastavno sredstvo
5.	Upotreba i oblici savremene tehnologije za djecu sa teškoćama u razvoju

NAZIV OBUKE:
PRAĆENJE, VREDNOVANJE I OCJENJIVANJE UČENIKA

CILJ OBUKE:

Razviti pedagoške i didaktičko-metodičke kompetencije nastavnika za primjenu različitih modela i postupaka vrednovanja rada i napredovanja učenika.

Br.	Sadržaj teme
1.	Dokimološki aspekti ocjenjivanja u nastavi
2.	Praćenje rada učenika, metode i elementi vrednovanje i ocjenjivanje učenika
3.	Formativno i sumativno praćenje i vrednovanje učenika
4.	Kurikularna reforma i opisno ocjenjivanje
5.	Ocjenjivanje učenika u interaktivnoj nastavi
6.	Vrednovanje i ocjenjivanje učenika u grupnom radu
7.	Ocjenjivanje učenika sa posebnim obrazovnim potrebama

NAZIV OBUKE:

RAD SA UČENICIMA SA POSEBNIM OBRAZOVNIM POTREBAMA

CILJ OBUKE:

Unaprijediti inkluzivnu praksu u školi osnaživanjem kompetencija nastavnika i stručnih saradnika za podršku učenicima sa posebnim obrazovnim potrebama.

Br.	Sadržaj teme
1.	Inkluzija u školi – inkluzija u društvu
2.	Inkluzivna nastava
3.	Kako pristupiti roditeljima koji imaju dijete sa posebnim obrazovnim potrebama
4.	Kako ispravno identifikovati posebne potrebe i u skladu s tim postaviti i realizirati određene odgojno-obrazovne ciljeve?
5.	Prihvatanje i socijalizacija učenika s poteškoćama u razvoju u nastavi
6.	Odnosi prema učenicima s različitim oblicima poteškoća u nastavi
7.	Radu u odjeljenjima s učenicima sa poteškoćama u razvoju
8.	Podrška nastavniku kao ključnom faktoru u provedbi kvalitetnog inkluzivnog obrazovanja
9.	Uloga stručnih saradnika (pedagoga, psihologa, edukatora – rehabilitatora...) u radu s učenicima s teškoćama u razvoju
10.	Usmjeravanje i edukacija asistenata za rad u inkluzivnom odjeljenju;
11.	Kako umanjiti stigme i predrasude prema posebnim ustanovama/posebnim odjeljenjima za djecu sa poteškoćama u razvoju

NAZIV OBUKE:**DIDAKTIČKO-METODIČKE SPECIFIČNOSTI RADA S UČENICIMA SA POSEBNIM OBRAZOVNIM POTREBAMA****CILJ OBUKE:**

Osnažiti polaznike za odgojno-obrazovni rad i adekvatnu podršku učenicima sa posebnim obrazovnim potrebama.

Br.	Sadržaj/teme
1.	Stvaranje pozitivne socijalne i emocionalne klime u nastavi
2.	Didaktičko-metodički postupci u radu s učenicima sa poteškoćama u razvoju;
3.	Inovativne metode rada s učenicima s poteškoćama u razvoju (npr: muzikoterapija kroz crtež i pokret...)
4.	Izrada prilagođenog plana i programa za učenike s poteškoćama u razvoju
5.	Individualizirani pristup u inkluzivnom odjeljenju
6.	Rad u kombinovanim odjeljenjima s učenicima sa posebnim obrazovnim potrebama
7.	Primjeri dobrih praksi u radu s učenicima s poteškoćama u razvoju
8.	Upotreba i oblici digitalnih alata u radu s učenicima s poteškoćama u razvoju
9.	Inkluzija u nastavi maternjeg jezika, stranih jezika, nastavi matematike, fizike, hemije, geografije, TZiOa i drugih nastavnih predmeta
10.	Ocjenjivanje i vrednovanje učenika s poteškoćama u razvoju

NAZIV OBUKE:**RAD SA UČENICIMA SA POTEŠKOĆAMA U RAZVOJU**

CILJ OBUKE:

Usavršiti znanje i vještine polaznika o karakteristikama učenika sa poteškoćama u učenju, strategijama podrške u školskom okruženju i planiranju podrške i didaktičko-metodičkog prilagođavanja u nastavi, u kontekstu karakteristika pojedinih poteškoća u razvoju učenika.

Br.	Sadržaj teme
1.	Rad s djecom iz autističnog spektra u nastavi;
2.	Rad s djecom s teškoćama u govoru
3.	Rad s djecom s teškoćama – disleksija, disgrafija i diskalkulija
4.	Rad i socijalizacija djece usporenog kognitivnog razvoja
5.	Podučavanje učenika s psihološkim problemima
6.	Metode i tehnike rada s učenicima s oslabljenom koncentracijom
7.	Odgoj i obrazovanje djece s hroničnim bolestima
8.	Rad s učenicima s kombiniranim poteškoćama u razvoju

NAZIV OBUKE: RAD S NADARENIM UČENICIMA

CILJ OBUKE:

Razviti vještinu kod polaznika za prepoznavanje darovitosti učenika u odgojno-obrazovnom kontekstu, te planiranje i programiranje efikasne podrške darovitim učenicima u odgojno-obrazovnom sistemu.

Br.	Sadržaj/teme
1.	Kako prepoznati i obrazovati darovite i talentirane učenike?
2.	Praćenje, podučavanje i poticanje i darovitih učenika
3.	Oblici i metode rada s darovitim i talentiranim učenicima
4.	Darovito dijete, šta ću s njim?
5.	Razvijanje kreativnosti učenika

NAZIV OBUKE:**UNAPREĐENJE MENTALNOG ZDRAVLJA – FAKTORI RIZIKA I PROTEKTIVNI FAKTORI****CILJ OBUKE:**

Osvijestite polaznika o utjecaju faktora rizika i protektivnim faktorima na mentalnu higijenu i mentalno zdravlje.

Br.	Sadržaj/teme
1.	Mentalno zdravlje
2.	Različiti faktori za razvoj problema mentalnog zdravlja
3.	Zaštitni faktori koji pogoduju dobrom mentalnom zdravlju
4.	Međuljudski odnosi i mentalno zdravlje
5.	Kako sačuvati mentalnu energiju
6.	Uloga škole u prevenciji mentalnog zdravlja učenika
7.	Uloga mentalne higijene i mentalnog zdravlja u ostvarivanju kvalitetnih međuljudskih odnosa u kolektivu

NAZIV OBUKE:**UNAPREĐENJE MENTALNOG ZDRAVLJA AKTERA ODGOJNO-OBRAZOVNOG PROCESA****CILJ OBUKE:**

Osnažiti polaznike za korištenje različitih mehanizama i tehnika očuvanja i unapređenja mentalnog zdravlja.

Br.	Sadržaj/teme
1.	Mentalno zdravlje aktera u odgojno-obrazovnog procesa
2.	Zaštite/unapređenje mentalnog zdravlja učenika i nastavnika/stručnih saradnika
3.	Mentalno-zdravstvena pismenost
4.	Mehanizmi i tehnike očuvanja mentalnog zdravlja nastavnika/stručnih saradnika i osnaživanje njihove ličnosti za pomoć svim sudionicima odgojno-obrazovnog procesa u školi

NAZIV OBUKE:**PREVENCIJA PROFESIONALNOG SAGORIJEVANJA NASTAVNIKA/STRUČNIH SARADNIKA – UZROCI, POSLJEDICA, REDUKCIJA STRESA, PREVENCIJA****CILJ OBUKE:**

Osvijestiti polaznike o uzrocima i posljedicama profesionalnog sagorijevanja, te osnažiti ih u primjeni različitih metoda i tehnika prevencije i redukcije stresa i odgovora na različite izazove i pritiske u radu.

Br.	Sadržaj teme
1.	Profesionalno sagorijevanje – bourn out
2.	Preventivno djelovanje s ciljem sprečavanja profesionalnog sagorijevanja
3.	Sindrom izgaranja u radu s učenicima - prepoznavanje i prevencija
4.	Kako se nositi sa stresom na radnom mjestu?
5.	Utjecaj stresa na učinkovitost i kvalitetu nastavnog procesa
6.	Strah, anksioznost, depresija i nastavnički posao
7.	Kvaliteta odnosa s roditeljima u funkciji zaštite mentalnog zdravlja nastavnika/stručnih saradnika
8.	Kako se oduprijeti neopravdanim zahtjevima i pritiscima javnosti, zajednice, nadležnih, roditelja i učenika – mehanizmi zaštite
9.	Mehanizmi zaštite profesionalnog i ličnog integriteta nastavnika/stručnih saradnika i integriteta škole)
10.	Sigurnost nastavnika/stručnih saradnika u nastavnom procesu
11.	Pružanje psihosocijalne podrške roditeljima koji imaju djecu sa poteškoćama u razvoju

NAZIV OBUKE:
ZAŠTITA MENTALNOG ZDRAVLJA UČENIKA

CILJ OBUKE:

Osposobiti polaznike za očuvanje i unapređenje mentalnog zdravlja učenika.

Br.	Sadržaj teme
1.	Uloga škole u prevenciji mentalnog zdravlja učenika
2.	Mentalno zdravlje kod učenika – strahovi i anksioznost
3.	Pružanje psihosocijalne podrške učenicima sa poteškoćama u razvoju
5.	Mogućnosti škole u pružanju psihološke pomoći učenicima
7.	Kako zaštititi mentalno zdravlje djece koja dolaze iz disfunkcionalnih porodica
8.	Društvene mreže i mentalno zdravlje mladih

NAZIV OBUKE:**KOMPETENCIJE DIREKTORA ODGOJNO-OBRAZOVNIH USTANOVA****CILJ OBUKE:**

Unaprijediti i razviti kompetencije direktora odgojno-obrazovnih ustanova u procesu planiranja, realizacije i evaluacije efekata kvaliteta rada škole, kao i razvijanje kompetencija za prilagođavanje i upravljanje promjenama kao osnovom za poboljšanje.

Br.	Sadržaj teme
1.	Direktori i promjene u obrazovanju
2.	Planiranje, organizacija i praćenje i unapređenje rada odgojno-obrazovne ustanove
3.	Karakteristike kvalitetne i efikasne škole (školska kultura i klima)
4.	Aktivnosti direktora na unapređenju odgojno-obrazovnog rada u školi
5.	Psihološke dimenzije upravljanja i rukovođenja odgojno-obrazovnim aktivnostima u školi (komunikacija, vođenje, medijacija u konfliktnim situacijama)
6.	Razvoj saradnje sa roditeljima/starateljima, školskim odborom, lokalnom i širom zajednicom
7.	Upravljanje ljudskim potencijalima u obrazovnim institucijama
8.	Razvoj timskog rada (pristup i mogućnosti)

NAZIV OBUKE: OBUKA ZA UŽE STRUČNE OBLASTI

	Sadržaj/teme
Br.	Sadržaj/teme – RAZREDNA NASTAVA
1.	Kritički osvrt na udžbenike u razrednoj nastavi
2.	Rad u kombinovanom odjeljenju
3.	Savremena organizacija nastave početnog čitanja i pisanja
4.	Uvođenje eksperimenta u predmet moja okolina i priroda
Br.	Sadržaj/teme – B/H/S JEZIK I KNJIŽEVNOST
1.	Motivacija učenika za čitanje
2.	Vrednovanje i ocjenjivanje u nastavi B/H/S jezika i književnosti
3.	Dramske tehnike u pričama za djecu
4.	Medijska pismenost
5.	Inovativni pristup u obradi lektire
6.	Integracija standardnog jezika u književni tekst
7.	Uloga školske biblioteke u podsticanju čitanja u svjetlu kurikulumu
Br.	Sadržaj/teme – STRANI JEZICI
1.	Primjena tehnologije u nastavi stranih jezika
2.	Vrednovanje i ocjenjivanje učenika u nastavi stranog jezika

	Sadržaj/teme
3.	Početno čitanje i pisanje u nastavi engleskog jezika
4.	Inovativni pristup nastavi engleskog jezika (primjeri dobre prakse)
5.	Ishodi u nastavi engleskog jezika
6.	Prilagođenost udžbenika njemačkog jezika savremenim zahtjevima i interesovanjima učenika
7.	Multimedijalni pristup učenju stranog jezika
Br.	Sadržaj/teme – MATEMATIKA, PRIRODNE NAUKE, TEHNIKA I IT
1.	Zaštita životne sredine
2.	Eksperimentalna nastava (hemija)
3.	Geografski informacioni sistem (GIS) u nastavi geografije
4.	Kreiranje i primjena digitalnih alata u nastavi matematike i fizike
5.	Diskalkulija – poremećaj učenja matematike
6.	Obuka za učenje GeoGebra programa
7.	Tablica množenja i dijeljenja s cijelim brojem (upotreba digitrona)
8.	STEM (znanost, tehnologija, inženjerstvo i matematika)
9.	Web alati u nastavi matematike
10.	Razlomljeni racionalni izrazi
11.	Motivacija i samostalan rad u nastavi matematike, fizike i informatike
12.	Vrednovanje i ocjenjivanje u nastavi matematike
13.	Praktična nastava u fizici

	Sadržaj/teme
14.	Stručno usavršavanje nastavnika informatike (novi programski jezici)
15.	Kreativnost učenika u nastavi informatike
16.	Praktična nastava u nastavi informatike i tehničkog odgoja
17.	Neuronauka u obrazovanju
Br.	Sadržaj/teme – DRUŠTVENO-HUMANISTIČKE NAUKE
1.	Društveno-politički i privredni procesi u Bosni i Hercegovini od Dejtonskog sporazuma do danas
2.	Promoviranje humanizma u nastavi historije i suočavanje s bosanskohercegovačkim kontraverzama za društvo budućnosti
3.	Priprema, rad i nastavni materijal u nastavnoj cjelini Rat u BiH 1992.-1995. godina
4.	Značaj vjerske nastave u periodu adolescencije
5.	Vjeronauka, opterećenje ili rasterećenje učenika
6.	Duhovnost kao motivacioni faktor u učenju i vladanju učenika
Br.	Sadržaj/teme – UMJETNOST
1.	Mjesto i uloga hora/orkestra u osnovnim školama
2.	Muzikoterapija u radu s djecom
3.	Značaj plesa u nastavi muzičke kulture (kurs za nastavnike)
4.	Savremeni pristup nastavi likovne i muzičke kulture
5.	Dječije likovno i muzičko stvaralaštvo
6.	Emocije i doživljaji u nastavi kroz prizmu likovne kulture
7.	Johann Sebastian Bach

	Sadržaj/teme
8.	Uticaj likovne i muzičke kultura na psihološki razvoj djece
9.	Praćenje, vrednovanje i ocjenjivanje u nastavi muzičke i likovne kulture,
Br.	Sadržaj/teme – TJELESNI I ZDRAVSTVENI ODGOJ
1.	Uticaj TiZO na psihološki razvoj djece
2.	Izazovi u nastavi TiZO
3.	Motivacijske tehnike u nastavi TiZO
4.	Primjena novih tehnologija u nastavi TiZO
5.	Materijalni uslovi rada u nastavi TiZO
6.	Pretilost kod djece
7.	Ishrana djece u školskoj dobi
8.	Praćenje, vrednovanje i ocjenjivanje u nastavi TiZO

II DIO

TEME DEFINIRANE NA PRIJEDLOG STRUČNIH SAVJETNIKA ZA OBLAST OBRAZOVANJA

Br.	Sadržaj/teme
1.	Razvoj sposobnosti kritičkog mišljenja učenika
2.	Nastava bazirana na ishodima učenja
3.	Planiranje, organiziranje i praćenje rada odgojno-obrazovne ustanove (izrada GPR-a i praćenje realizacije)
4.	Odgojna dimenzija škole u reformskim procesima
5.	Interaktivna nastava
6.	Metode/tehnike/strategije podučavanja
7.	Projektna nastava i projektni istraživački dan u nastavi moje okoline/prirode/društva
8.	Forum teatar kao metoda rada u školi
9.	Razvoj životnih vještina učenika osnovnih/srednjih škola kroz odgojno-obrazovni proces
10.	Profesionalne zajednice učenja
11.	Poduzetništvo kao ključna kompetencija cjeloživotnog učenja
12.	Praćenje i vrednovanje učeničkih postignuća (formativno i sumativno vrednovanje)

Br.	Sadržaj/teme
13.	Obrazovanje za društvenu pravdu
14.	Temeljni prediktori funkcionalne nastave;
15.	Pedagogija autonomije – neophodno znanje za obrazovnu praksu
16.	Uloge i značaj pedagoga i razrednika u osnovnim i srednjim školama ZDK;
17.	Profesionalne kompetencije prosvjetnih radnika
18.	Mikropedagoška klima u školi
19.	Savjetodavni rad s učenicima osnovnih/srednjih škola
20.	Vrijednosti i vještine kvalitetne komunikacije
21.	Nastavničke kompetencija za razvoj kritičkog mišljenja učenika
22.	SWOT analiza - TOWS matrica u funkciji određivanja učinkovitih strategija djelovanja u školi
23.	Redukcija stresa prosvjetnih radnika i stručnih suradnika
24.	Supervizija prosvjetnih radnika s pedagoškog aspekta
25.	Unapređenje saradnje s roditeljima
26.	Timski rad
27.	Školska kultura kao poticajni faktor u odgojno-obrazovnom procesu
28.	Učenici 21. vijeka
29.	Čitalačka kultura
30.	Interkulturalizam u školskom okruženju

Br.	Sadržaj/teme
31.	Karakteristike provedbe inkluzivnog obrazovanja u osnovnim i srednjim školama ZDK;
32.	Osnovne karakteristike učenika s teškoćama u razvoju
33.	Aspekti pripreme za realizaciju nastavnog procesa s učenicima s teškoćama u razvoju
34.	Metodičko-didaktički aspekti rada u odjeljenju s učenicima s teškoćama u razvoju
35.	Inovativnost u razrednoj nastavi
36.	Primjena metode odgojne drame u nižim razredima osnovne škole
37.	Projektna nastava i projektni istraživački dan u nastavi moje okoline/prirode/društva
38.	Savremeni pristup nastavi početnog čitanja i pisanja
39.	Analiza matematičkih zadataka iz udžbenika prema zahtjevima TIMSS istraživanja
40.	STEM koncept u nastavnom procesu
41.	Tipovi zadataka u nastavi matematike
42.	Razvoj kreativnosti kroz likovnu kulturu
43.	Elementi art terapije u nastavi likovne kulture
44.	Elementi muziko terapije u nastavi muzičke kulture
45.	Činjenice i interpretacije u nastavi historije
46.	Uticaj samoefikasnosti nastavnika na odgojno-obrazovni proces
47.	Strateško upravljanje ljudskim resursima
48.	Suradničko vođenje za menadžere/direktore

SADRŽAJ:

UVOD	1
KOMPETENCIJE	2
PRIORITETNE OBLASTI	3
I DIO - TEME DEFINIRANE NA PRIJEDLOG NASTAVNIKA, STRUČNIH SARADNIKA I DIREKTORA	4
NAZIV OBUKA	4
• ODGOJNA DIMENZIJA NASTAVE I ŠKOLE	4
• RAZVOJ ŽIVOTNIH VJEŠTINA DJECE I MLADIH	5
• ZNAČAJ KOMUNIKACIJE U ODGOJNO-OBRAZOVNOM RADU	6
• MOTIVACIJA UČENIKA ZA UČENJE	7
• MEDIJI I ODGOJ I OBRAZOVANJE DJECE	8
• NASTAVNA DISCIPLINA	9
• ULOGA I ZNAČAJ PORODICE U ODGOJU DJECE I MLADIH	10
• PREVENCIJA POREMEĆAJA U PONAŠANJU DJECE I MLADIH	11
• PLANIRANJE I PROGRAMIRANJE NASTAVNOG PROCESA	12
• METODIČKE SPECIFIČNOSTI I PRIMJENA METODIČKIH POSTUPAKA	13
• INOVATIVNOST I KREATIVNOST U NASTAVNOM PROCESU	14
• DIGITALIZACIJA U NASTAVNOM PROCESU	15
• PRAĆENJE, VREDNOVANJE I OCJENJIVANJE UČENIKA	16
• RAD SA UČENICIMA SA POSEBNIM OBRAZOVNIM POTREBAMA	17
• DIDAKTIČKO-METODIČKE SPECIFIČNOSTI RADA S UČENICIMA SA POSEBNIM OBRAZOVNIM POTREBAMA	18
• RAD SA UČENICIMA SA POTEŠKOĆAMA U RAZVOJU	19
• RAD S NADARENIM UČENICIMA	20
• UNAPREĐENJE MENTALNOG ZDRAVLJA – FAKTORI RIZIKA I PROTEKTIVNI FAKTORI	21
• UNAPREĐENJE MENTALNOG ZDRAVLJA AKTERA ODGOJNO-OBRAZOVNOG PROCESA	22
• PREVENCIJA PROFESIONALNOG SAGORIJEVANJA NASTAVNIKA/STRUČNIH SARADNIKA – UZROCI, POSLJEDICA, REDUKCIJA STRESA, PREVENCIJA	23
• ZAŠTITA MENTALNOG ZDRAVLJA UČENIKA	24
• KOMPETENCIJE DIREKTORA ODGOJNO-OBRAZOVNIH USTANOVA	25
• OBUKA ZA UŽE STRUČNE OBLASTI	26
○ Sadržaj/teme – RAZREDNA NASTAVA	26
○ Sadržaj/teme – B/H/S JEZIK I KNJIŽEVNOST	26
○ Sadržaj/teme – STRANI JEZICI	26

○ Sadržaj/teme – MATEMATIKA, PRIRODNE NAUKE, TEHNIKA I IT	27
○ Sadržaj/teme – DRUŠTVENO-HUMANISTIČKE NAUKE	28
○ Sadržaj/teme – UMJETNOST	28
○ Sadržaj/teme – TJELESNI I ZDRAVSTVENI ODGOJ	28
II DIO - TEME DEFINIRANE NA PRIJEDLOG STRUČNIH SAVJETNIKA ZA OBLAST OBRAZOVANJA	30
SADRŽAJ	33